

Protokol o strateškoj procjeni životne sredine uz Konvenciju o procjeni uticaja na životnu sredinu preko državnih granica

Protokol o strateškoj procjeni životne sredine uz Konvenciju o procjeni uticaja na životnu sredinu preko državnih granica (Protocol on Strategic Environmental Assisstment – SEA) je ključni instrument za uvođenje socijalnih faktora i faktora vezanih za životnu sredinu u planove, programe i strategije.

SEA je u Evropskoj uniji, uvedena 2001. godine, kada je stupila na snagu Direktiva EU o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu. Države članice EU bile su dužne da ovu direktivu transponuju do jula 2004. Međutim, sve su je transponovale tek nakon 2009. godine. Zemlje kandidati moraju da se prilagode evropskoj politici životne sredine. U toku usklađivanja, zemlje kandidati takođe moraju da transponuju Direktivu o SEA u nacionalne zakone.

U toku prilagođavanja evropskoj politici, a na osnovu člana V tačka 3 (d) Ustava BiH i saglasnosti Parlamentarne skupštine BiH (Odluka broj 01,02-05-2-2867/16 od 15.12.2016. godine), Predsjedništvo BiH, na 32. redovnoj sjednici, održanoj 20. decembra 2016. godine, donijelo je Odluku o ratifikaciji Protokol o strateškoj procjeni životne sredine uz Konvenciju o procjeni uticaja na životnu sredinu preko državnih granica („Službeni glasnik BiH“- MU, broj: 3/2017).

Cilj Protokola je osigurati visok nivo zaštite životne sredine, uključujući zdravlje:

- Osiguranjem da se pitanja životne sredine, uključujući zdravlje, u potpunosti uzimaju u obzir u izradi planova i programa;
- Pridonošenjem razmatranja zahtjeva životne sredine, uključujući i zdravlje, u izradi politika i zakonodavstva;
- Uspostavljanjem jasnih, transparentnih i efikasnih postupaka za stratešku procjenu životne sredine;
- Osiguranjem učestvovanja javnosti u strateškoj procjeni životne sredine; i
- Uključivanjem na taj način zahtjeva životne sredine, uključujući i zdravlja, u mjere i instrumente čija je namjena dalje promovisanje održivog razvoja.

Glavni cilj strateške procjene uticaja je da se osigura da implikacije određenih odluka po životnu sredinu budu uzete u obzir prije njihovog donošenja. Zato se evropska Direktiva o strateškoj procjeni uticaja primjenjuje na široku lepezu javnih planova i programa, ali to ne uključuje politike. Planove i programe usvajaju, odnosno pripremaju nadležni nacionalni, regionalni ili lokalni organi.